

Souhrn hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Ústeckého kraje činil ke konci roku 2011 celkem **828 026 osob**. Přirozený úbytek byl umocněn záporným migračním saldem, ve skladbě migrace navíc pokračuje nadále pokles zatím ještě stále kladného salda zahraniční migrace.
- Porodnost v Ústeckém kraji i přes klesající tendenci stále zůstává na relativně vysoké úrovni (převážně v důsledku vlivu věkové struktury populace). V roce 2011 se rovnala průměru za ČR i přes meziroční stagnaci hodnota úmrtnosti převýšila hodnotu porodnosti. Kromě toho:
  - počet narozených mimo manželství stále přibývá - již více než 56 %
  - příznivý vývoj kojenecké i novorozenecké úmrtnosti
  - rovnoměrnější rozložení mateřství mezi 20. až 35. rok věku ženy
- i přes pokles úhrnné plodnosti v návaznosti na pokles počtu narozených dětí byla zaznamenána 2. nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti mezi kraji
- Pozvolný pokles hodnot potratovosti, přesto stále nejhorší krajský údaj.
- Naděje dožití se zvyšuje rychleji u mužů, stále je však nižší než u žen.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji beze změny – zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- Sňatečnost klesla poprvé pod úroveň hodnoty ČR, rozvodový index však i přes pokles počtu rozvodů zůstává vysoký.
- Pro kraj zůstává typická příznivější věková skladba obyvatelstva, nízký průměrný věk v kraji i příznivé relace základních věkových skupin.

Sociální vývoj

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Již druhým rokem se však snížil počet obyvatel starších 15 let, tedy potenciaální zdroj pracovní síly.
- U počtu ekonomicky neaktivních se zvýšil podíl důchodců při meziroční stagnaci podílu studentů.
- Nárůst podílu zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví a především pak v zemědělství byl provázen poklesem podílu zaměstnanosti ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji je i přes meziroční nárůst hodnoty stále pod celorepublikovou úroveň.
- Mírný růst celkové míry ekonomické aktivity díky nárůstu ekonomické aktivity žen.
- Údaje o situaci na trhu práce většinou potvrzují obrat příznivým směrem:
  - obecná míra nezaměstnanosti meziročně klesla na úroveň roku 2007
  - meziroční úbytek počtu evidovaných uchazečů o práci (MPSV)
  - pokles míry registrované nezaměstnanosti, kraj však stále nejhorší v ČR
  - pokles volných pracovních míst zvýšil počet uchazečů na 1 volné místo
- Zaměstnaní cizinci pracují nejčastěji na živnostenská oprávnění.
- Rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen vyšší než na úrovni ČR.
- Výrazně rychlejší tempo růstu počtu příjemců předčasných důchodů.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již pomalu posunují do základních škol.
- Trvale vysoká kriminalita, objasněnost meziročně stagnuje.
- Pokles dopravní nehodovosti provázený nižším počtem usmrcených.

Ekonomický vývoj

- HDP v Ústeckém kraji měl po celou dobu (na rozdíl od ostatních krajů) mírně rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmínil a v roce 2010 došlo téměř ke stagnaci. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví.
- V roce 2010 došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu tvorby hrubého fixního kapitálu mezi kraji.
- V roce 2009 byla zemědělská produkce na hektar zemědělské půdy v kraji nejnižší za posledních 5 let, v roce 2010 došlo k mírnému nárůstu. Zemědělská produkce v absolutním vyjádření byla však v roce 2010 nejnižší za posledních 5 let, a to v důsledku výpadku živočišné výroby, který nepokryla jako v ostatních krajích vyšší rostlinná produkce. Pokles byl jediný v republice.
- V roce 2011 vzrostly tržby velkých průmyslových podniků nad úroveň roku 2008. Meziroční nárůst zaznamenal rovněž počet pracovníků i výše průměrné mzdy. Rekordní úroveň dosáhla v kraji produktivita práce a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji (obdobně jako ve většině krajů) pokračoval pokles základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci). Byl doprovázen snížením počtu pracovníků a rovněž poklesem průměrné mzdy. Produktivita práce ze ZSV byla v kraji i přes mírný meziroční pokles nad republikovou úrovní a byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- I v roce 2011 pokračoval v kraji pokles počtu nově zahájených bytů, a to jak u bytových domů, v domech - penzionech a domech pro seniory, tak i u bytů v rodinných domech.
- Ústecký kraj byl v roce 2011 jediným krajem, kde došlo k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. I přes tento pozitivní vývoj zůstává relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2011 došlo k oživení v cestovní oblasti i v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak kapacita hromadných ubytovacích zařízení.

Životní prostředí

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Pokračuje růst počtu ekologických zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy zejména v oblastech s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. v podhorských oblastech).
- Dlouhodobě klesá specifické množství vody fakturované domácnostem.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v roce 2011 zvýšil stejně jako podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod.
- Meziročně poklesl podíl čištění odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1-4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 5krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě více než 3,5krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2010/2009) poklesla na 307 kg za rok a po dlouhé době se dostala pod průměr ČR.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2010/2009) vzrostlo a kraj si tak vylepšil pozici a posunul se z poslední příčky na desátou.